

ชื่อวิทยานิพนธ์	วิเคราะห์การประสานงานการศึกษานอกระบบในโครงการ การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน (กศ.พช.)
ชื่อผู้เขียน	นายเอกชัย ปานเม่น
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลิ่ววรรณ	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ศาลยาชิน	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญโญ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยงยุทธ เปลี่ยนผดุง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบ วิธีการและเงื่อนไขในการทำงานร่วมกัน ระหว่างโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.กับหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบ วัตถุประสงค์ของการศึกษาประกอบด้วย 1. ศึกษารูปแบบการประสานงานจัดการศึกษานอกระบบ 2. ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมการศึกษานอกระบบในโครงการ กศ.พช. ที่มีระดับการประสานงานแตกต่างกัน 3. ศึกษาปัจจัยหรือเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อระดับการประสานงาน

การศึกษากการประสานงานนี้ได้ศึกษาจากโรงเรียนในโครงการ กศ.พช.จังหวัด เชียงราย ปี พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 28 แห่ง ในพื้นที่ชนบทยากจน รวม 11 อำเภอ โดยการศึกษาจากข้อมูลของ โรงเรียนจากครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และเจ้าหน้าที่ของ โครงการเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ไปศึกษาสัมภาษณ์หน่วยงานที่เข้าร่วมงาน และประชาชนผู้เข้า ร่วมกิจกรรมในพื้นที่ทั้ง 28 หมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ต่อไป ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนในโครงการ กศ.พช. จังหวัดเชียงรายมีการประสานงานการ ศึกษานอกระบบโดยจำแนกวิธีการประสานงานออกได้เป็น 3 รูปแบบ คือ การประสานงาน โดยแผนงาน มีผู้นำในการประสาน การประสานงานแบบปรับตัวเข้าหากันโดยมีองค์กรหลัก

และ การประสานงานแบบปรับตัวเข้าหากัน โดยมีการแลกเปลี่ยนอย่างเป็นระบบ

2. พบว่าโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. จังหวัดเชียงรายมีการจัดการศึกษานอกระบบทั้ง 3 ประเภท คือการให้การศึกษาพื้นฐาน การให้การศึกษาอาชีพ และการให้การศึกษาด้านข่าวสารข้อมูล แต่โรงเรียนที่ไม่พบว่ามีประสานงานจัดการศึกษาเฉพาะด้านข่าวสารข้อมูลประเภทเดียว ส่วนโรงเรียนที่มีการประสานงานนั้น จัดการศึกษานอกระบบทั้ง 3 ประเภท แต่จัดในปริมาณที่แตกต่างกันคือโรงเรียนที่ไม่พบว่ามีประสานงานได้จัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบน้อยกว่าโรงเรียนที่มีการประสานงาน และโรงเรียนที่มีการประสานงานมาก จะจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบในปริมาณมากกว่าโรงเรียนที่มีการประสานงานน้อย

3. เจื่อน โยที่สัมพันธ์กับระดับการประสานงานประกอบด้วยการยอมรับว่าเป้าหมายการประสานงานและการแก้ไขปัญหาร่วมกันมีความสำคัญ มีการวิเคราะห์ข้อจำกัดของทรัพยากรของหน่วยงานที่ต้องใช้ร่วมกัน มีการวิเคราะห์และแก้ปัญหาร่วมกันระดับสูงและระดับปฏิบัติ มีการตกลงในเป้าหมายการทำงานร่วมกันระดับสูงและระดับปฏิบัติ การสังเกตเห็นว่าได้มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่สำคัญกว่า การหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจให้ร่วมงานโครงการในอนาคต การที่เห็นว่ากิจกรรมที่ประสานงานมีความสัมพันธ์ในโครงสร้างและการปฏิบัติ การที่เห็นว่ามีข้อผูกพันระหว่างหน่วยงานให้ทำงานร่วมกัน และการที่เห็นว่าผู้มีอำนาจระดับสูงคิดว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

Thesis Title   An Analysis of Nonformal Education Activities
                          Coordination in the Education for Village
                          Development in Rural Poverty Area Project

Author   Akkachai Panmen

M.Ed.   Nonformal Education

Examining Committee

Assist.Prof.Dr. Chukiat Leesuwat	Chairman
Prof.Dr. Somboon Salyachivin	Member
Assoc.Prof. Uthen Panyo	Member
Assist.Prof. Yongyudh Plianpadung	Member

Abstract

This research aims at studying the models, methods, and conditions involved in the co-operative implementation of non formal education activities between primary school in the Education for Village Development in Rural Poverty Area (EVDRPA) project and various nonformal education agencies. The objectives of the study are as follows: 1) To study the models for coordination nonformal education activities; 2) To study and analyze the characteristics of nonformal education activities organized under the EVDEPA Project which have different levels of coordination; 3) To study factors or conditions affecting the levels of coordination.

This study covers every school participating in the EVDRPA Project in Chiang Rai Province in the year 1987. Included in the study are 28 primary schools affiliated to the Chiang Rai

Provincial Commission for Primary Education. These schools are distributed over designed poverty poor rural areas in 11 districts of the province. Data were collected primarily from principals, headmasters, and EVDRPA Project officers. Afterwards, interviews were conducted with concerned agencies as well as other participants of the EVDRPA Project in the areas where the 28 schools were located.

The findings of the study can be summarized as follows:

1. Three models of coordination with nonformal education agencies were used in the implementation of the EVDRPA Project in Chiang Rai. In the first model there is a coordination leader. In the second model, all agencies concerned adjust themselves, toward an assign core organization. In the third model, which is most often used, all agencies adjusted themselves with systematic exchange;

2. Schools participating in the EVDRPA Project organize all 3 categories of nonformal education activities, i.e., provision of basic education, vocational training, and dissemination of news and information. However, in schools where there was no coordination, only one category of nonformal education activity was organized, which is the dissemination of news and information. In schools where there is coordination, on the contrary, all 3 categories of nonformal education activities are organized. It is also found that the quantity of activities organized does vary. In schools where there is no coordination, fewer nonformal education activities are organized than in schools where there is

coordination. On the other hand, more non-formal education activities are organized in schools where there is a high level of coordination, than in schools where there is a low level of coordination:

3. Conditions correlating with level of coordination consist of: an acknowledgement of the importance of coordination and cooperative problem-solving; an analysis of the limited resources which have to be shared by various agencies; a systematic analysis and problem-solving among all agencies concerned; an agreement on the goal of co-operation between the high level of authorities and the operational level officers; a recognition that one is working with a more important agency; an expectation of trust and participation in prospective projects; a perception that coordination is significant structurally and practically; an understanding that the various agencies are supposed to work together co-operatively; a perception that the administrative authorities consider it is the organization's roles and responsibilities.